

# SCOTIÆ III TABVLA.

64

*Abria*, ad Mare Deucaledonium modice prona, regio (ut inter Scotos) in primis copiosa maritimis & terrestribus commodis. Est enim & frumentis & pascuis imprimis foelix, & præterea nemorum umbris, & rivulorum fontiumque amenitate jucunda. Piscium vero proventu adeo fertilis, ut nulli prope Scotiæ regioni cedat. Nam præter fluuiatiliū copiam quam tot rivi sufficiunt, Mare longo canali per planum solum infusum penetrat: ibique terræ paulo altiore margine coercitum se latius diffundit, ac speciem stagni, aut verius lacus præbet: unde *Abriam*, id est, stationem patrio sermone appellant. Idem quoque nomen regioni circum circa vicinæ dant. Ad plagam Septentrionalem proxima Marriæ est *Buchania*. Dona fluuiio ab ea diuisa. Ea omnium Scotiæ regionum longissime se in Mare Germanicum exporrigit. Pascuis Oviumque proventu admodum foelix, cæterisque commodis ad vitam necessariis sibi sufficiens. Fluvii ejus cum Salmonibus abundant, *Ratram* amnem tamen id genus Piscis non ingreditur. Est in ejus littore spelunca, cujus natura prætereunda non videtur. Aqua è naturali fornice guttatim destillans statim in lapidum pyramidas vertitur, ac nisi opera Hominum antrum subinde purgaretur, spatium usque ad fornicem brevi compleretur. Ultra Buchaniam, ad Septentriones duæ sunt regiunculæ, *Boina* & *Ainia*, quæ usque ad Spæam fluuium pertinent, qui separat eas a Moravia. Oritur autem Spæa a dorso Badenachæ, cujus meminimus: & longe ab ejus fonte lacus est, unde erumpit Lutea, ac se in Occiduum Mare devolvit. Ad ostium ejus ferunt opidum nobile fuisse, a fluuiio Emmerluteam nuncupatum. Certe siue terræ vicinæ spectes ingenium, siue navigationis & subvectionis maritimæ commoditatem locus est admodum emporio aptus. Prisci quoque Reges has oportunitates secuti aliquot sæculis ibi habitaverunt in Evonia arce, quam nunc multis falso persuasum est esse *Stephanodunum*. Ejus enim arcis rudera, & vestigium adhuc in Lorna monstratur. Ultra Spæam usque ad Nessum sequitur Moravia, olim (ut creditur) *Varar* dicta. Inter eos amnes Oceanus Germanicus, velut retro in Occidentem terram agens, sinu vasto ejus laxitatem castigat. Tota quanta est hæc regio frugibus & pascuis fecunda, amenitate vero, & fructiferarum arborum proventu totius regni facile prima. Duo memoratu digna habet opida, *Elginam* ad Loxiam amnem, qui nomen antiquum adhuc retinet, & *Nessum* ad cognominem fluuium. Nessus a Lacu Nesso longo viginti quatuor millia fluit. Aqua fere semper tepida, nec unquam ita frigida ut congelet. Quin & asperrima hieme fragmina glaciei in eum inuenta, tepore aquarum brevi solvuntur. Ultra Nessum Lacum Occidentem versus octo millia continentis terræ protenduntur. Tantillum sane est, quod obstat, quominus maria coeant, & quod reliquum est Scotiæ, Insulam reddant. Nam quod spatii ab iis faucibus ad Mare Deucaledonium interjicitur, fere sinubus maris in terram irrumpentis est intercisum. Quod ultra Nessum, & fauces illas angustas est interjectum, in quatuor provincias solet dividi, *Naverniam*, seu ut vulgo *Srathnaverniam*, a fluuiio Naveruo dictam. Ultra ostium *Nessi*, qua mari Germanico immergitur est *Rossia*, in mare promontoriis altioribus excurrens: quod & nomen ipsum indicat. *Ros* enim Scotis promontorium significat. Ea tota longior est quam latior. Nam a mari Germanico ad Deucaledonium porrigitur, qua in Montes attollitur aspera, & inculta: qua se in campos explicat, frugum fertilitate nulli prope Scotiæ agro inferior. Valles habet amenas piscosis annibus irriguas:

Lacus

*Buchania.*

*Situs.*

*Soli fertilitas.*

*Flumina.*

*Boina & Ainia.*

*Moravia.*

*Soli fertilitas.*

*Opida.*

*Rossia.*

*Situs.*